

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 210/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen aggressiivisen verosuunnittelun suitsimisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Krista Mikkosen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 210/2016 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä Finnwatchin raportin suositusten toimeenpanemiseksi ja aggressiivisen verosuunnittelun suitsimiseksi ja millä aikataululla?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Veron välttämisen ja siihen kuuluvan aggressiivisen verosuunnittelun rajoittamiseksi hallitus toimii aktiivisesti sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Kansainvälistä yhteistyötä veron välttämisen estämiseksi tehdään sekä Euroopan unionissa että Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä OECD:ssä. Kansainvälinen yhteistyö veron välttämisen estämiseksi on tärkeää, koska kansainvälisessä veron välttämisessä käytetään usein hyväksi eri valtioiden verojärjestelmien eroja. OECD toimii yhteistyössä YK:n kanssa ja esimerkiksi YK:n verosäännösten ja ohjeistuksen kehittämisestä raportoidaan OECD:n verotyöryhmissä.

Suomen kansalliseen sääntelyyn sisältyy jo nykyisin erilaisia säännöksiä, joilla aggressiiviseen verosuunnitteluun voidaan puuttua. Näitä säännöksiä ovat esimerkiksi yleinen veronkiertosäännös, korkovähennysoikeuden rajoitusta koskeva säännös, siirtohinnoittelua koskeva säännös, yritysjärjestelyihin sovellettava veronkiertosäännös ja yhteisöjen osinkoverotuksessa sovellettavat hybridi-instrumentteja koskeva säännös sekä erityinen veronkiertosäännös. Kansallisesti tarkastellaan tarpeita muuttaa kansallista lainsäädäntöä, kuten kysymyksessä mainittua elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa (369/1968) olevaa korkovähennysoikeuden rajoitus-säännöstä. Säännöksen muutostarpeiden seuranta oli esillä jo aikanaan, kun säännöstä käsiteltiin eduskunnassa. Kansallisen lainsäädännön tarkastelussa otetaan huomioon kansainvälisen yhteistyön tulokset, kuten vuonna 2013 alkaneen G20-valtioiden ja OECD:n veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja (Base Erosion and Profit Shifting, BEPS) koskevan hankkeen suositukset. Myös BEPS-hankkeessa on suosituksia korkovähennysrajoituksen sisällöstä.

Viimeisin unionin hanke veron välttämisen estämiseksi on tammikuussa 2016 julkaistu veronkierron vastainen toimenpidepaketti. Pakettiin kuuluu muun muassa ehdotus verojen kiertämisen estämistä koskevaksi direktiiviksi, suositus verosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä, ehdotus direktiivimuutokseksi, jossa säädettäisiin verotuksen maakohtaisesta raportoinnista sekä tiedonanto ulkoisesta strategiasta. Direktiivin muutosehdotuksesta verotuksen maakohtaisesta raportoinnista saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys maaliskuun 2016 Ecofin-neuvostossa. Ve-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 210/2016 vp

rojen kiertämisen estämistä koskevaan direktiiviehdotukseen sisältyy muun muassa ehdotus korkovähennysoikeuden rajoitussäännökseksi.

Valtiovarainministeriö on 22 päivänä tammikuuta 2016 asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on arvioida OECD:n BEPS-hankkeen ja siihen kytkeytyvien unionin hankkeiden taloudellisia vaikutuksia Suomessa. Työryhmä myös osallistuu BEPS-tietojen keräämisen ja analysoinnin jatkovalmisteluun OECD:ssä.

Kaivosten ja louhinnan energiaverotusta kiristettiin vuoden 2015 alusta poistamalla kaivostoiminnalta energiaverotuet. Kaivostoiminta rinnastettiin aiemmin teollisuuteen ja sillä oli oikeus hankkia alennetun sähköveroluokan (II) mukaista veroa sekä oikeus hakea energiaintensiivisten yritysten veronpalautusta maksamistaan energiaveroista (veroleikkuri). Yhteensä kaivostoiminnan ja louhinnan tuki oli noin 27 miljoonaa euroa. Energiaverotuet on kuitenkin hallitusohjelman mukaisesti päätetty palauttaa takaisin kaivostoiminnalle ja louhinnalle vuoden 2017 alusta.

Erityiselle kaivosverolle ei ole tällä hetkellä fiskaalista eikä ympäristöperustetta. Mahdollisen kaivostoimintaan kohdistuvan fiskaalisella perusteella kannettavan uuden erityisveron osalta on tehty alustavaa arviointia. Sen perusteella erityisen kaivosveron tuotto ei todennäköisesti olisi valtiontaloudellisesti merkittävä. Lisäksi arvioinnissa tuli esille, että veroperusteen määrittely eri mineraaleille (metallimalmit, kuten nikkeli, kromi, kulta, kupari ja teollisuusmineraalit, kuten kalkki- ja vuolukivet) saattaisi olla vaikeaa. Eri mineraalien erilainen veroperuste saattaisi olla myös valtioneuvoston tukimielessä ongelmallista.

Euroopan komissio julkaisi 12 päivä huhtikuuta 2016 direktiiviehdotuksen julkisesta maakohtaisesta raportoinnista. Kyse on tilinpäätösdirektiiviin (2013/34/EU) ehdotetusta muutoksesta. Ehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa tietoja julkistamalla yritysten toiminnan ja veronmaksun asianmukaisuuden arviointi. Ehdotus koskee suurimpia yrityksiä ja edellyttää, että ne julkaisevat jäsenvaltioittain tietoja tuloveroistaan sekä tietyistä muista taloudellista toimintaansa kuvaavista indikaattoreista. Direktiiviä käsitellään unionin neuvoston työryhmissä. Suomi osallistuu aktiivisesti direktiiviä koskevan ehdotuksen käsittelyyn. Tässä vaiheessa voidaan todeta, että valtioneuvosto suhtautuu ehdotukseen myönteisesti, mutta direktiiviehdotuksen käsittelyssä pyritään varmistamaan, että yrityksille asetettavat velvoitteet ovat selkeitä eivätkä aiheuta tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Valtioneuvoston kanta direktiivin muutosehdotukseen täsmentyy työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteltavassa U-kirjeessä.

Komission aikomuksena on käynnistää uudelleen yhteistä yhdistettyä yhtiöveropohjaa (CCCTB) koskeva hanke vuonna 2016. Yhteisen veropohjan yhtenä tavoitteena on ehkäistä aggressiivista verosuunnittelua EU:ssa. On kuitenkin tärkeää arvioida, miten järjestelmä vaikuttaa jäsenmaiden verotuottoihin ja mahdollisuuteen käyttää yritysverotusta talouspolitiikan välineenä. Aikaisemman ehdotuksen pohjalta tehtyjen arvioiden mukaan esimerkiksi veropohjan jakaminen jäsenmaille ehdotetulla jakokaavalla aiheuttaisi Suomessa merkittävää epävarmuutta verotuloista. On myös arvioitava, miten CCCTB vaikuttaa mahdollisuuteen säilyttää CCCTB:n ohella erilainen kansallinen yritysverojärjestelmä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 210/2016 vp

Helsinki 10.5.2016

Valtiovarainministeri Alexander Stubb